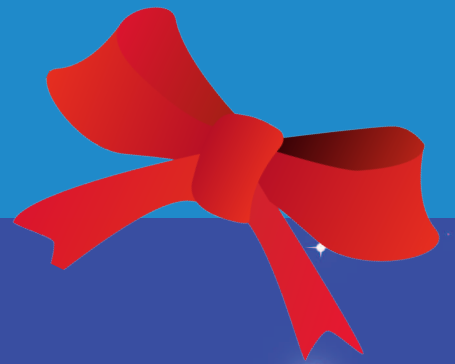

KARTTULAN PITÄJÄRAATI 2/2020

Asioita kot'pitäjältä

KARTTULA

Meillä on juuret & tulevaisuus

Terveisiä pitäjäraadilta

Vuosi 2020 tullaan varmasti muistamaan koronasta ja koronarajoitteista. Kesällä oli jo toiveita siitä, että tauti olisi helpottamassa, mutta syksy toi meille samat haasteet kuin korona-kevätkin. Tänä vuonna jää mahdollisesti välistä joulumarkkinat ja yhteiset jouluiset tilaisuudet, mutta kun korona on voitettu, niin meillä on varmasti monta hyvää ideaa toteutusta vaille valmiina ensi vuodelle.

Koronan lisäksi syksyllä mieltä painoi Kuopion kaupungin säästötoimet ja asukastuvan toiminnan jatkuminen. Pitäjäraati on ollut aktiivisesti yhteydessä niin Kuopion virkamiehiin kuin valtuutettuihinkin ja yrittänyt yhteistyössä heidän kanssaan löytää toimivaa ratkaisua Karttulan alueelle. Tavoitteena on, että asukastoiminta jossakin muodossa tulee jatkumaan asukastuvalla. Työtä on paikkittu myös Syväniemen uuden päiväkodin ja koulun puolesta, ja nyt hankesuunnittelu on tämän osalta käynnissä. Sekä Syväniemen koulun että asukastuvan tilanne on herättänyt keskustelua myös mediassa. On ollut kirjoituksia maaseudun puolesta, ja vasta. Hyvä että keskustellaan, ja hyvä, että myös maaseutualueet saavat äänensä kuuluville, olemmehan samaa Kuopiota. Vastakkainasettelun sijaan tulisi kuitenkin painottaa yhteistyötä ja nähdä kokonaisuus, monipuolisuus on rikkaus. Elämäntilanteet muuttuvat ja asuinpaikkatoiveet tämän myötä. Puhutaan monipaikkaisuudesta, etätyöskentelyn kasvusta, ilmastopolitiikasta, luonnonläheisyydestä. Eikä pidä myöskään unohtaa, että maaseutualueilta tulee lähiruokaa monen meidänkin lautaselle. On tärkeää, että Kuopio pystyy tarjoamaan asuinpaikkoja mahdollisimman monipuolisesti. Ja muistettava, että peruspalvelut ovat asioita, jotka tulee turvata, jotta asuminen maaseutualueilla on mielekästä ja sujuvaa.

Tänä vuonna olemme pyrkineet yhä lisäämään pitäjäraadin näkyvyyttä. Kartturalle on suunniteltu oma logo sekä avattu omat nettisivut, jotka julkaistiin avoimet kylät- virtuaalitahtumassa 13.6.2020. Nettisivuihin voit käydä tutustumassa osoitteessa www.karttula.com. Logossa halusimme tuoda esille Karttulan vanhaa kanto-vaakunaa ja slogan ”meillä on juuret

ja tulevaisuus” muistuttaa, että Karttulassa on paljon kulttuurihistoriaa, mutta tämän lisäksi täällä on tulevaisuus. Sekä logon että nettisivujen toteutuksesta vastasi IntoMood Oy. Joko sinä olet bongannut Karttula-logolla olevia tuotteita katukuvasta? Logolla ja sloganilla varustettujen tuotteiden painatukset toteuttaa paikallinen Tarravimma Oy ja myynnissä tehdään yhteistyötä Kissakuusen koulun vanhempiyhdistyksen sekä Riuttalan talonpoikaismuseon kanssa.

Positiivinen havainto syksyltä on ollut se, että nämä kriisit ovat yhdistäneet asukkaita myös meillä Karttulassa. Olemme pitäjäraadissa huomanneet, että yhteistyö Karttulan eri kyllien välillä on lisääntynyt merkittävästi ja täällä on tahtotila kehittää koko Karttulan aluetta yhteisen hyvän eteen. Kiitos tästä kuuluu teille kyläläiset. Alueen kehittämisestä ja yhteisistä tapahtumista onkin jo käyty keskustelua ja päästy hyvään alkuun. Ensimmäinen, koko Karttulan yhteinen tapahtuma tulee olemaan Kuopion kaupungin pakkasviikoille osallistuminen tammi-kuun lopulla. Ja kun tämä saadaan maaliin, niin miksemme jatkossakin järjestäisi tapahtumia koko porukalla? Avoimet kylät tapahtuma ensi kesänä voisi olla kenties myös koko Karttulan juttu ja hyvä tilaisuus markkinoida meidän asuinalueita.

Nyt on kuitenkin aika levähtää, ladata akkuja ja nauttia joulun tunnelmasta. Ja jos joulumuusiikki alkaa tulla korvista ulos, niin käy kurkkua-massa youtubesta Karttulan kotiseutulaulu, joka taltiointiin Riuttalassa kuluneena kesänä.

**Rauhaistaa Joulun aikaa kaikille toivottaa
Karttulan pitäjäraati:**

**Emilia Halmetoja, Jaana Antikainen,
Veijo Karkkonen, Tarja Kantoluoto,
Hannu Halonen ja Kati Vehniäinen**

KARTTULA
Meillä on juuret & tulevaisuus

Ota yhteyttä
pitäjäraatiin!

Ota meihin rohkeasti yhteyttä:
karttulanraati@gmail.com,
tai facebook-sivujen kautta.
Asukastuvan seinässä on myös
pitäjäraadin palautepostilaatikko.

TIEDOTE AJANKOHTAISISTA ASIOISTA

KORONA JA KASVOMASKIT

Kuopion kaupunki huolehtii kasvomaskeiden hankkimisesta ja jakamisesta kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville, joilla itsellään ei ole varaa hankkia kasvomaskeja. Kasvomaskeja on saatavissa seuraavista paikoista:

- asukastuvat
- seurakunnan diakoniatyön kautta
- sosiaalitoimen asiakkaille asiakaskäyntien yhteydessä
- Nilsin, Maaningan, Karttulan, Juankosken ja Riistaveden kirjastot (lisätty 22.10.)

Kertakäyttöisiä kasvomaskeja annetaan 10 kpl/asiakas. Asukastuvilta asiakas saa oman valintansa mukaan joko 10 kpl kertakäyttöisiä kasvomaskeja tai 2 kpl kestopaskia. Keskuseurakuntatolta (os. Suokatu 22) saa myös kestopaskia 2 kpl/asiakas.

TARVITSEN APUA-LOMAKE

Tarvitsen apua -lomake Kuopion kaupungin nettisivuilla on sähköinen matalan kynnyksen avunpyyntökanava lapsiperheille. Tämän yhteydenoton kautta voit pyytää apua esim. lapsiperheeseen, vanhemmuuteen, perhe-elämään tai lapsiisi liittyvistä asioista. Nuori/lapsi, voit ottaa myös itse yhteyttä, mikäli tarvitset apua omaan elämäntilanteeseesi. Yhteydenottoon vastataan 1-5 arkipäivän kuluessa. www.kuopio.fi/tukea-lapsiperheille

KARTTULAN ASUKASTILAT

Maanantaisin klo 10-13
Paikalla diakonityöntekijä Tuula Makkonen, ilmainen leivänjako klo 11-13 alakerran aulassa.

Keskiviikkoisin klo 10-13
Paikalla kaupungin lähiötyöntekijöitä

Joululoma 21.12.2020 -11.1.2021

Kokoustilojen käyttö: varaukset sähköpostilla airi.asikainen@kuopio.fi
- varaukset tulee tehdä viikkoa ennen tilaisuutta
Varauksiin tarvittavat tiedot:
- päivämäärä ja aika
- varaaaja
- kokouksen nimi
- oven ohjausaika
- järjestäjän yhteystiedot

Kuopion PALAUTEPALVELU

Palautepalvelu on otettu käyttöön Kaupunkiympäristön palvelualueella, osassa Elinvoima- ja konsernipalvelujen palvelualueella, Sosiaal- ja Terveyspalveluiden palvelualueella, Hyvinvoinnin palvelualueen Liikunta ja ulkoilu - yksiköissä sekä Kuopion Vedellä.

Kysy tai anna palautetta Kuopion kaupungin toimintoihin liittyvistä palveluista. Voit antaa palautetta joko omilla yhteystiedoillasi tai nimettömänä. Katso tarkempi ohjeistus <https://palaute.kuopio.fi/fi/etusivu>

Voit myös selata jo annettuja palautteita.

TIEDOTUSKANAVIA yhdistyksille ja järjestöille

Yhdistykset ja järjestöt, voitte tiedottaa tapahtumistanne tai kuulumisistanne myös seuraavilla tiedotuskanavilla:

KARTTULA.COM NETTISIVU

Jos haluatte tapahtumanne tai tiedotteenne näkyvän Karttulan nettisivujen ajankohtaista-osiossa, niin otattehan yhteyttä pitäjäraadin jäseniin.

KUOPION KAUPUNGIN INFO-TAULU KARTTULAN S-MARKETIN AULASSA

Paikalliset järjestöt ja yhdistykset voivat tiedottaa info-aulan kautta joko paikallisesti Karttulan asukkaita tai vaihtoehtoisesti tiedote voidaan jakaa kaikille Kuopion alueen infotauluille. Jos haluatte ilmoituksenne tähän, niin toimitatteen teidän tiedotteet pitäjäraadin jäsenille, jotka puolestaan välittävät tiedon ylläpitäjälle.

KUOPION SEINÄ-ILMOITUSTAULU KAUPUNGIN SIVUILLA

Oletko järjestämässä kulttuurimenoja, mukavaa tekemistä lapsille, nuorille tai perheille koulujen loma-aikana tai yleistä tapahtumaa kylällä? Ilmoita yhteisöllinen, ei-kaupallinen, pääteetön tapahtumasi Seinällä.

Tiedot tulee toimittaa sähköisesti osoitteessa: www.kuopionseina.fi

Karttulan kuntosali

Osoitteessa: Kissakuusentie 20, Karttula.

- Kuntosalin kausikorttien ja avainten luovutus tapahtuu nykyään Karttulan kirjastolta käsin, osoite;
Karttulan kirjasto, Kissakuusentie 20, Karttula, p. 044 7187505

- Kuntosali jäsenyyttä sekä avainpanti ostetaan verkkokaupasta. <https://verkkokauppa.kuopio.fi/>

- Avaimen saa kirjastolta kuittia vastaan ja avain aktivoidaan seuraavan arkipäivän aikana.

- Kausikortin hinta on 34,30 €. Kausikortti on voimassa vuoden ostopäivästä lukien.

- Kansalaisopiston ryhmät kuntosalilla 13.1.-14.4.2021:
keskiviikkoisin klo 17.30-19 miesten kuntosalitreeni
keskiviikkoisin klo 19-20 kuntosaliciruit
Kansalaisopiston ryhmien aikana yksityiskäyttö ei ole sallittu.

INFOTAULU S-marketin aulassa

Kuopion kaupungin infotaulu on lisätty Karttulan S-marketin aulaan. Toivottavasti informaation kulku paranee edes vähän tämän myötä. Karttulaa koskevat ilmoitukset näkyvät vain paikallisesti, mutta tarvittaessa saamme alueen tapahtumailmoitukset näkymään myös koko Kuopion alueella.

Info-taulu on myös loistava informaatiokanava paikallisille yhdistyksille ja järjestöille. Haluatteko tiedottaa yhdistyksenne tai järjestönne tapahtumista tai tilaisuuksista tai markkinoida järjestöänne tai yhdistystä?

**OTTAKAA ROHKEASTI YHTEYTTÄ PITÄJÄRAADIN
JÄSENIIN, NIIN LAITETAAN TIEDOTE INFOTAILLLE.**

KEHO VETREÄKSI jumpalla

Kuopion Selkäyhdistys ry on vuonna 1992 perustettu Selkäliittoon kuuluva paikallisyhdistys, joka toimii Kuopion alueella. Toimintaa on tällä hetkellä ydinkaupungin lisäksi Maaningalla ja Karttulassa. Yhdistyksen perustointaan kuuluvat erilaiset liikuntaryhmät. Ydinkaupungin alueella toimii Alavan toimintakeskuksella viisi liikuntaryhmää, Suokadun toimintakeskuksella kolme liikuntaryhmää ja Kuntolaakson uimahallissa kaksi vesiliikuntaryhmää. Maaningalla ja Karttulassa toimii molemmissa yksi liikuntaryhmä.

Viimeisimmäksi yhdistyksen toiminta on laajennettu Karttulaan vuoden 2019 alusta. Ryhmä toimii Kissakuusen koulun liikuntasalissa. Ainoa keskeytys ryhmän toiminnassa on ollut keuhkokuumeen vuoksi, kun kaupungin liikuntasalit suljettiin koronan leviämisen estämiseksi. Kuluvalle syyskaudella liikuntaryhmät niin Karttulassa kuin muuallakin aloitettiin tehostetuilla turvatoimin. Osallistujien maksimimäärä on suhteutettu käytettävissä olevaan tilaan, omien jumppa-alustojen käyttöä suositellaan sekä kädet desinfioidaan ennen

ja jälkeen jumpan. Yhdistys on tiedottanut liikuntaryhmiin osallistujia useaan kertaan jokaisen vastuusta sen suhteen, ettei ryhmiin osallistuta kiipeä. Myös pukuhuoneissa ja muissa yhteisissä tiloissa suositellaan käytettäväksi kasvomaskeja. Turvallisuus on tärkein asia toiminnassamme.

Keväälle 2021 on suunnitelmassa jatkaa toimintaa normaalisti myös Karttulassa. Kevätkausi alkaa torstaina 7.1. ja jumppaa pidetään 14 kertaa. Kuten edellisissä kausissa, koko kehon kuntojumpassa käydään läpi koko kehon treeni kolmen kerran aikana. Pääsääntöisesti harjoittelu tapahtuu oman kehon painolla. Karttulassa, kuten muissakin ryhmissä, ohjaajat ovat fysioterapeutteja. He osaavat ryhmien suunnittelussa ja toteutuksessa ottaa huomioon jumppaajien erilaiset toimintakyvyt. Ryhmien kuvaus ja ilmoittautuminen tapahtuu yhdistyksen kotisivuilla osoitteessa www.kuopionselkayhdistys.fi. Tervetuloa mukaan jumppaamaan!

Petri Kaunisto
Fysioterapeutti / ohjaaja
Kuopion Selkäyhdistys ry

Pitäjäraatilehti 2/2020

Esitteen julkaisija: Karttulan Pitäjäraati

Jakelu: Kaikkiin talouksiin Karttulassa

Toimitus ja taitto: Hanna Valkonen, UniikkiTarina, www.uniikkitarina.fi

Paino: Painotalo Plus Digital Oy

Puhallinorkesteri vieraili Kissanpuolen koululla (1-2 lk) ja päiväkodilla sekä Pihkainmäen koululla (1-2 lk) ja päiväkodilla nyt alkusyksystä.

“TOSI HAUSKAA SOITTOA!”

Haapaniemen nuorisopuhallinorkesteri kävi vierailulla Karttulassa

“Olipa hienoa soittaa innostuneelle yleisölle”, totesivat Haapaniemen Nuorisopuhallinorkesterin vaskiryhmän soittajat konserttoituaan pitäjäraadin kutsumana Karttulassa. Ensimmäinen konsertti oli Kissanpuolen päiväkodin ja koulun lapsille ja toinen Pihkainmäen päiväkodin ja Pihkainmäen koulun lapsille.

Orkesterin kapellimestari Harri Ulmanen totesi, että yhteistyö pitäjäraadin kanssa on tärkeää. Sen ansiosta paikallisilla lapsilla oli mahdollisuus kuulla elävää musiikkia ja samalla saada tietoa soittoharrastuksesta ja eri soittimista.

Haapaniemen nuorisopuhallinorkesteri on Haapaniemen Nuorisomusiikki ry:n lippulaiva. Sen soittajista pääosa on Haapaniemen koulun musiikkiluokkien kasvatteja, mutta

mukana on myös lahjakkaita muualta tulleita nuoria.

Orkesterin nuoret opiskelevat eri oppilaitoksissa osa soittajista on vielä peruskoulussa ja osa opiskelee jo eri ammatteihin. Yhteistä on kiinnostus musiikkiin. Pääosa opiskelee omaa instrumenttiaan Kuopion konservatoriossa, jonka yhteissoitto-orkesterina Haapaniemen Nuorisopuhallinorkesteri toimii.

Systemaattista musiikkikasvatustyötä on tehty jo vuodesta 1975, jolloin orkesteri perustettiin.

Vuosittain orkesterilla on noin 5 omaa konserttia ja sen lisäksi useita muita esiintymisiä. Äänitteitä orkesterilta on ilmestynyt kaikkiaan kuusi, viimeisin Bravo, Haapaniem! ilmestyi vuonna 2009. Orkesteri on tehnyt konserttikiertueita yleensä joka toinen vuosi. Ulkomaille suuntautuneis-

”Paljon tuttua musiikkia.”

”Tunnistin melkein kaikki kappaleet ja olen nähnyt ne elokuvana.”

”Tosi hauskaa soittoa.”

”Siellä oli vaskisoittimia.”

”Suuri soitin oli Tuuba.”

”Minä muistan, siellä oli Trumpetti.”

”Pink Panter ja Simpsonit oli paras.”

”Tuttuja erilaisia soittimia mitä meillä koulussa ei ole.”

”Konsertti oli hyvä, näitä lisää.”

Esikoulun opettaja kertoi tervetulle tulleita vanhemmilta: ”Palautte konsertista oli positiivista. Lapset olivat puhuneet siitä kotona paljon. Vanhemmat ovat iloisia, että tällainen on mahdollistunut päivän aikana.”

”Mahtavaa, että saatiin vaskiryhmä esiintymään ja esittämään lapsille tuttua musiikkia ja samalla saimme loistavan esittelyn vaskisoittimista ja siitä, miten ääni syntyy. Iso kiitos!”

”On mahtavaa, että Pitäjäraati mahdollistaa pieniä erilaisia tapahtumia maaseutualueen lapsille.”

”Maaseutualueelta on melko haasteellista lähteä kaupunki alueella oleviin tapahtumiin jo ajallisesti. Toivottavasti näitä saadaan tulevaisuudessa lisää.”

Omaa aikaa & kehonhuoltoa

Karttulassa koulun liikuntasalissa harrastetaan kansalaisopiston piirisä joogaa kerran viikossa. Joogaopettaja Nina Dzafce on ollut ryhmän ohjaajana parisen vuotta. Porukassa on syksyn aikana ollut vajaa parikymmentä ihmistä ja kevään kurssille on vielä tilaa.

”Kurssilla on monentasoisia joogaajia ja mukava, että uusiakin on löytänyt mukaan. Jooga on elinikäinen polku, jossa ei tule valmiiksi”, Nina Dzafce toteaa.

Hän on itse harrastanut joogaa erilaisissa ryhmissä 17 vuotta. Kun oma opettaja lopetti tuntien vetämisen, hän rohkaisi Ninää kouluttautumaan. Kuopiossa järjestetty joogaopettajakoulutus olikin hyvä väylä oppimiseen.

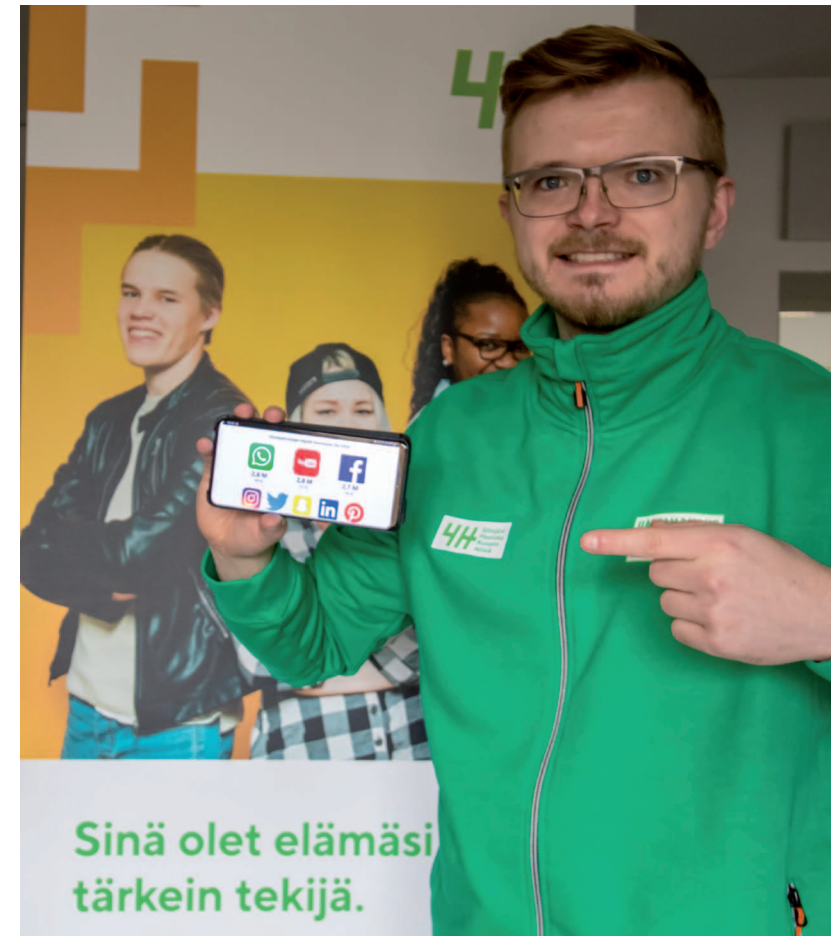
”Teemme tunnilla aktiivisia harjoitteita, ja joka kolmas kerta teemme pitkiä venytyksiä. Joten on sekä aktiivisempaa että rauhallisempaa harjoittelua.”

”Kysyin kurssilaisilta, miksi he ovat lähteneet mukaan, niin useilla vastuksena oli, että tunneille tullaan etsimään omaa aikaa ja huoltamaan itseään. Täällä pidetään huolta kehosta, ja kurssilla on helppo rauhoittua arjen keskellä”, Nina Dzafce sanoo.

Yksi kurssilaisista on Hannu Halonen, joka on käynyt joogassa noin 8 vuotta.

”Se katkaisee sopivasti työviikon ja siitä saa rentoutumisen niin henkiseen kuin ruumiilliseen tasapainoon.”

”Ryhmä on harjoitteluun todella hyvä apua. Meillä on mukava porukka, miehiä saisi olla tosin lisääkin”, Halonen tuumaillee.

Hautomakone-hanke toimii niin liveinä kuin verkon välityksellä.

Kuopion 4H-yhdistys KANNUSTAA LAPSIA JA NUORIA TOIMINTAAN KARTTULASSA

Kuopion 4H-yhdistys on lisännyt toimintaansa Karttulassa syksyn aikana ja pyrkii aktiivisesti vastaamaan lasten sekä nuorten tekemisen tarpeisiin myös jatkossa.

Kerhotoimintaa lapsille on tiistaisin ja torstaisin monitoimikerhon muodossa. Kerhot on tarkoitettu 6-12 -vuotiaille lapsille.

Kerhossa toimii ohjaajina paikalliset nuoret yhdessä aikuisen kanssa. He saavat koulutuksen ohjaamistyöskentelyyn. Nuorille kerhoharjoittelu tuo työelämätaitoja ja työkokemusta.

Kuopion 4H-yhdistyksellä on lisäksi käynnissä Hautomakone-hanke vuoden 2021 syksyyn asti. Hankkeen tavoitteena on auttaa 14-28 -vuotiaita nuoria pienimuotoiseen yrittäjyyteen sekä oppimaan tulevaisuuden työelämän taitoja. Leader-rahoitteinen hanke toimii Kuopion maaseutualueilla sekä Siilinjärvellä yhteistyössä paikallisten 4H-yhdistysten kanssa. Mukana hankkeessa ovat myös Kuopion kaupunki sekä Siilinjärven kunta.

Hautomakone-hanke tukee nuoria henkilökohtaisesti matkalla tekemällä oppimiseen. Tavoitteena on löytää nuorta itseä kiinnostava yritysidea, mitä lähteä toteuttamaan pienellä kynnyksellä ja täten mahdollistaa nuorelle esimerkiksi oma kesätyö sekä mahdollisuus tienata. Tällaisia ideoita voivat olla esimerkiksi lastenhoito, pihatyöt tai kesäkahvila.

Hanke auttaa nuoria yrityksen ideoimisen ja perustamisen kaikissa vaiheissa ja hankkeen työpajoissa käydään läpi ajankohtaisia aiheita yhdessä muiden nuorten kanssa. Jo tänä kesänä hankkeessa syntyi useita nuorten pienimuotoisia yrityksiä, mm. pyörän korjausta, pihanhoitoa, lastenhoitoa ym. palveluita tuottavia yrityksiä. Karttulan alueelta toivotaan kiinnostuneita nuoria mukaan toimintaan.

Karttulan pitäjäraati lahjoitti REPUT ESIKOULULAISILLE

Karttulan pitäjäraati lahjoitti jumppakassit kaikille entisen Karttulan kunnan alueen esikoululaisille syksyllä 2020. Heijastavilla kasseilla on haluttu lisätä pienten lasten näkyvyyttä liikenteessä. Lisäksi repussa näkyy Karttulan uusi ilme ja logo, jolla Karttulan pitäjäraati haluaa nostattaa asuinalueen näkyvyyttä. Karttulassa on sekä historiaa että tulevaisuutta ja karttulalaiset esikoululaiset voivat olla ylpeitä juuristaan. Syksyllä 2020 Karttulan alueella esikoulun aloitti 42 oppilasta. Karttulan logon ja ilmeen on suunnitellut IntoMood Oy ja reppujen painatukset on toteuttanut karttulalainen Tarravimma Oy.

Onni on vanheta

Tänä vuonna Vanhustenviikkoa vietettiin teemalla Onni on vanheta. Pitäjäraati kasasi #onnihetki -virikepaketteja, joita sai noutaa asukastuvalla. Virikepaketteja toimitettiin kyseisen viikon aikana myös kotihoitoon.

Vanhustenviikolla järjestettiin myös Karttulassa ulko-ovi-jumppa Kuopion kaupungin liikunnanohjaajan toimesta. Korona rajoitti tapahtumien järjestämistä ja kaikki ikäihmisten virkistyspäivät jouduttiin jättämään tänä vuonna väliin joten päädyttiin postittamaan iloa kotiin.

LÄHDE TONTTUPOLULLE

Syvänniemen Nousu ry on perustettu vuonna 1937. Vuosien saatossa urheiluseuran toiminta oli hiipunut ja Nousun toiminta herätettiin uudelleen henkiin vuonna 1989. Syksyllä 2020 Nousun jäsenmäärä oli 201.

Tällä hetkellä Nousun järjestäminä toimintoina ovat sunnuntai-sin jumppa ja perhesirkus, jotka toimivat Hermannitalolla. Nousun järjestämää liikuntaa on myös Pihkainmäen koululla, jonne kokoonnutaan maanantaisin lasten palloilukerhoon ja Kissakuusen koululla pelataan keskiviikkoisin aikuisten sählypelit.

Kesäisin Nousu järjestää lapsille yleisurheilukisoja Syvänniemen kentällä ja talvella pidetään hiihtokisoja säiden suosiessa. Lapsille on järjestetty myös yleisurheilu- sekä hiihtokouluja ja muuta toimintaa tilanteen mukaan. Lisäksi Nousu huolehtii talvovoimin Syvänniemen tenniskentän ylläpidosta ja osallistuu muutenkin alueella järjestettäviin talkoisiin.

Korona-aika on saanut ihmiset entistä enemmän liikkumaan luonnossa. Tämä on tietysti positiivista, onhan tutkimustenkin mukaan luonnossa liikkumisella paljon hyviä terveysvaikutuksia.

Nousun hallituksen jäsen **Marjut Kokkonen** on myös innokas luonnossa liikkuja koiransa Ilonan kanssa. Keihäsjoen ulkoilureitti on ollut ahkerassa käytössä. Siellä lenkkeilemässään Marjut saikin ajatuksen tonttupolusta. Nousun hallituksessa on hyvä yhdessä tekemisen meininki. Tonttupolku idea saikin heti hyvän vastaanoton ja sitä alettiin yhdessä suunnitella.

Keihäsjoen merkittyle reitille avataan 1.12. tonttupolku, joka on auki aina joulukuun loppuun saakka. Tonttupolulta perheet voivat yhdessä etsiä erilaisia tonttuja polun varrelta. Ajatuksena on saada perheet läheltä ja kauempaakin innostumaan luonnossa liikkumisesta.

Polku Keihäsjoen reitille lähtee Syvänniemen kirkon parkkipaikalta. Joenvarrella on myös laavu, jossa voi paistaa makkaraa. Syvänniemen Nousu on pitänyt talkoilla yllä reittiä. Tänäkin syksynä myrskyn jälkeä polulle kaatuneita puita raivattiin pois. Niistä onkin saanut hyviä polttopuita laavulle retkeilijöiden yhteiseen käyttöön.

Syvänniemen Nousu ry

Marjut Kokkonen ja Riitta Tolonen

LASTENKULTTUURIA kylällä yhteistyöllä

Tänä syksynä Teatteri Hermannin ei voinut toteuttaa perinteistä lasten teatterin näytelmää. Lasten harrastusmahdollisuudet ovat alueellamme jo ennen vallitsevaa tilannetta kovin rajalliset. Syvänniemen Hermannin ry tuntee vastuuta lastentoiminnan ylläpitämisestä, kun teatteri yhdistys sai yhteydenoton Pitäjäraadilta saatiin uudenlaista toimintaa aikaan tehokkaasti. Pitäjäraati mahdollisti lasten teatterille yhteensä neljä konserttia alueen päiväkotilaisten ja pienten koululaisten iloksi. Valitettavasti yksi näistä konserteista jouduttiin corona tilanteen vuoksi siirtämään tulevaisuuteen. Tuotanto suunnitteleekin tuolle yleisölle jotain erikoisen yllättävää kun konsertti päästään tulevaisuudessa toteuttamaan.

Toteutuneet kolme konserttia otettiin syksyllä hienosti vastaan. Tapahtuma oli ensimmäinen osa Teatteri Hermannin lasten kanevaaleja, joita tullaan toteuttamaan monimuotoisesti niin Kulttuuri ja

tapahtumakeskus Hermannilla kuin muissakin kohteissa. Tässä ensimmäisessä osassa katsojat saivat nauttia lasten teatterin aiempien näytelmien suosikki kappaleista. Tiia Oravainen toimi produktion koreografina, ja vastasi esiintyjien harjoittamisesta. Kaikki esiintyjät pääsivät osallisiksi näytöksen visuaaliseen suunnitteluun. Lapset suunnittelivat ja toteuttivat omat hahmot ja niiden esiintymisasut, erillisissä hahmopajoissa myös kehitettiin hahmoille persoona ja improvisoituiin hetkiä heidän kuvitteellisesta elämästään. Kokonaisuudessaan yhdistys koko prudenktion hienona onnistumisena jonka pääosassa loistivat upeat ja taitavat Lastenteatterin tähdet. Näitä taiteilijoidemme luomia hahmoja tullaankin näkemään lavalla myöhemmin lisää!

Näin uutena aikana voi syntyä uuden tyypistä toimintaa. Teatteri Hermannin kiittää Pitäjäraatia hienosta yhteistyöstä!

Liikunnan ja muutenkin iloa Airakselassa

Pienessä Airakselan kylässä on isosti mahdollisuuksia liikuntaan. Kesällä metsät ja järvet vetivät puoleensa, marja- ja sienisaaliit olivat tänä vuonna hurjat, ja kalaakin riitti. Syke nousi ja mieli lepäsi metsäpoluilla ja uimarannan äärellä. Airakselan Erämiehet ovat metsissä liikkuneet viime hämärin asti, koiranulkoiluttajista puhumattakaan. Talvea odotellessa latupohja ja monet hiekkatiet vievät metsän sydämeen, mutta saa kävelytielläkin onneksi hyvän lenkin aikaiseksi. Hevosvoiminkin Airakselassa liikutaan. Melko varmasti kylän läpi kulkiesaan näkee ainakin yhden talon pihalla hevoson - niin monessa niistä jo on. Heinäkuussa pidetyt lasten urhei-

lukilpailut keräsivät ennätysuuren osanottajajoukon. Kilpailijoita ja kannustusjoukkoja kerääntyi urheilukentälle yhteensä toista sataa, hyvä että Airakselan osakaskunnan sponsoroima lohisoppa riitti. Mitaleista kilpailtiin juoksussa, pituushypyssä ja pallonheittäessä, ja sitten maistuvaitkin paitsi palkintokarkit, myös letut ja jäätelö kioskilla kahvin kanssa. Urheilu ja kulttuuri löivät kättä, sillä kylän taiteilijat toivat seurantalons seinille tapahtuman ajaksi pop-up taidenäytelyyn kolmekymmentä teosta.

Syksyn tullen suuntasimme seurantalolle harrastamaan monin tavoin. Lähemmäs sata käyntikertaa on talolla viikoittain. Eri jumpparyhmissä on monilla löytynyt uusia lihak-

sia (tai niiden puutetta!), lentopallo- ja sählyjoukkueet pelaavat enemmän ja vähemmän tosissaan. Muksuille ja taaperoilkeille on ryhmänsä, mutta kouluikäiset valitettavasti jäivät tänä syksynä ilman ohjaajaa. Seurantalons yläkerrassa ovat kädentaidot kunnia-asaan, ja mattometrejä syntyy.

SPR keitti nälkäpäivän puitteissa mykykeittoa, jota haettiin paljon myös kotona nautittavaksi. Korona on rajoittanut isojen tapahtumien järjestämistä, mutta onneksi talolla on tilaa pitää turvavälit, ja olemme oppineet käsidesin ahkeriksi käyttäjiksi. Perinteisiä kylän yhdistysten yhteisiä joulujuhlia emme kuitenkaan tässä tautitilanteessa uskalla pitää.

Voimistelu- ja Urheiluseura Airak-

selan Yritys on mukana ”European Region of Gastronomy 2020”-hankkeessa, joka jatkuu vielä ensi vuoden loppuun”(https://www.tastesavo.fi/erg_2020) . Toivomme, että seurantalons hyviä keittö- ja juhlatiloja yhä enemmän käytettäisiin myös hyvän ruuan ilon merkeissä. Ja mikäs sille on parempi pari kuin liikunta - jos vielä nukutaan hyvin onkin jo aika kiva hyvinvointipaketti koossa. Koitetaan jaksaa harmaan ajan ja koronan yli niiden voimin!

Kaisa Poutanen,
Airaksela

Eine, Ristolan emäntä

”Ilman poikani hoitoapua en olisi enää voinut vuosi-kausiin asua täällä kotonani.” Näin kertoili 87-vuotias Eine Airaksinen. Leskeksi jäätyään hän asuu kaksistaan poikansa Rainon kanssa, jonka turvin asioidaan kauppa- ja lääkärireissut. Yhdessä he valmistavat ruokansa ja pitävät kotinsa kunnossa. Tarinoidessamme Einen elämän vaiheista, nousi esiin monia muutoksia kyläme historiassa, jotka myös vaikuttivat hänen perheensä elämään.

Ikääntymisen mukana tuli fyysisen kunnon huononemista ja oli jätettävä monet työt ja harrastukset. Eine kertoikin, että onneksi on televisio, josta saa tietoa ja huvia ja aina voi lukea lehtiä.

Eine ja Lauri vihittiin 1950 ja yhdessä he viljelivät Airakselan kiviä peltoja Laurin kotitalolla. Navetassa oli 8 lehmää, hevonen ja usein possu kasvamassa. Karjalous lopetettiin 1992. Siihen aikaan maatalous ja karjan pitäminen vaati hyvää fyysistä kuntoa, kuten Eine sanoi ”se oli kovaa ruumiillista työtä.”

Kylän vaiheista Eine kertoi miten aktiivista olikaan sosiaalinen kanssakäyminen naapurien kesken ja harmitteli ettei kyläilykulttuuri ole enää muodissa. Ennen naapurit pistäytyivät lähes päivittäin kuulumisia vaihtamaan. Tinurin ja kellonkorjaajan käynnit olivat jääneet mieleen.

Kylä oli muutenkin vireä, talkookulttuuri oli voimissaan. Talkoilla mm. Urheiluseura Airakselan Yritys järjesti hiihtokilpailuja, Karhulan vuorella oli hyppymäkilpailut ja seurantalolla pidettiin iltamia tansseineen. Kylällä oli neljä kauppa ja kaksi kansakoulua. Koulumatkat oli tehtävä jalkaparikassa, ja monelle lapselle tuli päivittäin käveltäväksi jopa kymmenen kilometrin salotaival.

Vuonna 1947 vedettiin puhelinlinja Kurkimäestä Airakselaan. Lauri isäntä oli ollut väylää raivaamassa ja pylviä istuttamassa. Puhelinkeskuksesta välitettiin puhelut niille muutamille puhelimen omistaville talouksille. Pankkitoimintakin oli Airakselassa ollut, Jaakko Airaksinen toimi yhdysmiehenä Kuopion Osuuskassan ja kyläläisten välillä.

Kylälle tuleva posti jaettiin kolme kertaa viikossa. Polkupyörällä liikkuva posteljooni toi sen Mäkelään (naapuritalo), josta muu lähiväestö nouti omat postinsa koteihinsa.

Hannes Karhunen osti 50-luvun alussa kylän ensimmäisen henkilöauton ja aloitti taksiliikenteen kylällä. Sähköjen saamisen jälkeen 60-luvulla helpottui moni työ, kodinkoneet tulivat avuksi varsinkin ns. naisten töihin, kuten jääkaapit ja pakastimet.

Eine totesi, että Airakselan liitos Kuopioon vei kylältä monia tärkeitä asioita, kuten kylälle tärkeänä pidetyn koulun. Myöskin terveyspalvelut lääkärin vastaanotto aikoinen hankaloitui, usein vastaanotolle pääsyä joutuu odottamaan viikkotolkkuilla. Ajan saatossa kylältä ovat myös kadonneet koulut ja kiinteä postipiste, kuten tosin kaikkialta muualtakin. Pankkipalvelut ovat vaikeutuneet, kun edes Karttulas ei ole ”kivijalka” pankkia.

Kuitenkin kaikesta muutoksista huolimatta Eine on tyytyväinen elämäänsä, paljon on tullut elämäkoke-musta ja elämään kuuluvia iloja ja suruja. Vaikka maailman meno joskus huolettaakin, ainakin voi olla turvallisin mielin kotona, kun siellä on taattu omahoitaja, Raino-poika.

Koonnut: **Margit Ropponen**

Tarja, koulukyytikuljettaja Airakselassa

Tarja Heinonen aloitti Savonlinjan kuljettajana vuonna 2005. Perhe asui tuolloin Kuopiossa.

Tarja muutti perheineen v. 2015 Airakselaan miehensä edesmenneiden vanhempien kotitaloon ja he kunnostivat talon heille sopivaksi. Samalla Savonlinjalla tuli koulukyyditsijän tarve Airakselan linjalle. Tarja aloitti tuolloin kuljetuspalvelut Airakselassa ja on ajanut lapsia siitä lähtien kotiin ja kouluun.

Tällä hetkellä kyydittävien lukumäärä on koko ajan kasvamassa. Voinee todeta, ettei kyläkoulun lakkauttaminen ole vaihtanut kylän näivettymiseen. Airakselasta lähtee joka aamu 5 lasta esikouluun ja 28 alakouluun, sekä 9 lasta yläkouluun. Esikoulu ja alakoulu sijaitsevat Vehmasmäessä. Yläkoululaiset kyyditään 9-tien varteen, josta he jatkavat Rautalammin autolla Minna Cantin kouluun Kuopioon. Tarja myös poimii kyytiinsä 9-tien varresta muut alakouluun lähtevät. Lapset eivät joudu odottamaan oppituntien alkamista tai loppumista, vaikka eri luokilla olevien oppitunnit eivät osuisi yksiin, vaan he kyyditään aina välittömästi juuri tuntien alun tai lopun mukaan. Tunnit voivat alkaa eri luokilla klo 8, klo, 9 tai klo 10. Näin ollen Tarja ajaa 9 edestakaista matkaa jokainen koulupäivä. Lapsia otetaan kyytiin viideltätoista pysähtymiseltä Airakselasta ja lisäksi ysitien pysähtymiset. Voi ajatella, että vaikka kylältä koulu loppuikin, lapsilla toimii hyvin turvalliset koulukyydit. Tänä vuonna on tullut 6 uutta koulukyydin tarvitsijaa.

Tarja kertoi pitävänsä työstään, tuntevansa kaikki lapset nimeltä, vanhemmat ilmoittavat jos lapsi ei voi lähteä kouluun ja mitään häiriköintiä tai kiusaamista ei ainakaan matkan aikana ole havaittu. Tarjan ei ole tarvinnut millään tavoin puuttua käyttäytymisiin. Hän sanoi, että kaikki ovat tosi kilttejä lapsia. Kuulemma lasten siirtymästä alakoulusta yläkouluun lasten käytös hieman muuttuu, oikeastaan keskinäinen kommunikointi vähenee.

Kun Tarjan työ on todella vaativaa aikataulujen mukaan elämistä, hän rentoutuu miehensä kanssa vaihtamalla maisemaa. He suuntaavat Tahkolle mökilleen ulkoilemaan, niin kesäisin kuin talvisinkin. Talvisin lasketellaan ja hiihdetään, kesäisin golfataan, patikoidaan tai marjastetaan.

Airakselassa on Tarjan mielestä paras asumisen väljyys, oma rannalla sijaitseva koti ja luonnonrauha. Toki on mukavaa lähteä työpäivän ajotehtäviin omalta pihalta.

ELÄMÄÄ Airakselassa

Kimmo ja Jenni, Haavikon isäntäväki

Tulen sovitus haastatteluhommiin. Pihalla tulee vastaan pikku tyttö nukenvaunuja työntäen ja pieni mies polkupyörällä. Kimmo löytyy navetan edestä ja katsastamme ulkoilevat lampaat ja aitauksessa olevat ponin ja hevosen. Pieni utelias koira pyöri jaloissa. Jenni on lastenvaunuissa nukkuvan vauvan kanssa myös navetalla. Vaikuttaa eloisalta elämältä.

Kimmo aloitti isännöyden Haavikossa, sukutilallaan vuonna 2013 ja Jenni tuli taloon 2019. Tila on ollut Kimmon suvun hallussa jo 1800-luvulta lähtien ja vanha Haavikon asuinrakennus rakennettiin 1880. Pihapiiriin kuuluu nyt myös uudempi päärakennus ja vanha navetta.

Jennille ja Kimmolle syntyi 5.11. tyttövaava, joka on tällä hetkellä Airakselan nuorin asukas.

Perheessä on nyt 4 lasta, mutta lasten väkiluku vaihtelee, koska Jenni on myös sijais- ja tukiperhehoitaja ja joskus heillä voi olla seitsemänkin lasta samanaikaisesti hoidettavana. Arkiaamuisin lapset lähtevät kouluun ja päiväkotiin. Jenni kertoi aina pitäneensä lastenhoidosta ja halunneensa asua maalla, vaikka onkin kaupungissa kasvanut.

Haavikosta oli lopetettu perinteinen lypsykarja ennen Kimmon muutettua tilalle. Kimmo urakoi työksensä metsäkone- ja maansiirtotöissä, talvisin lisäksi ovat lumen auraustyöt kylällä. Jennin tultua tilalle hevosineen, tulivat navettaan myös lampaat ja kanat. Kimmo kertoi, että aluksi oli tarkoitus ottaa vain jokunen lemmikkilamma, mutta jotenkin tupsahdivat naapuritilan kaikki lampaat, kun lammastila lopetti lammastalouden. Tällä hetkellä lampaista on yli 40. Navetalla omassa kopissaan käyskentelee myös kanat ja pari kukkoa. Joukkoon kuuluu myös kaksi koiraa ja 3 kissaa.

Tulevaisuuden suunnitelmiin kuuluu vanhan päärakennuksen hyötykäyttö vaikkapa leiritoimintaan. Tällä hetkellä rakenteilla on työkonetall.

Kimmo ja Jenni kertoivat, että ovat ns. harrastukset ovat jääneet nykyisin melko vähiin, mutta jos aikaa joskus löytyisi, niin mukavahan se olisi. Jenni ratsastaisi mielellään ja Kimmo kalastaisi ja metsästäisi. Lapset käyvät vieressä sijaitsevassa Seurantalossa liikuntakerhoissa. Tällä hetkellä perhe ja työt antavat tarpeeksi puuhaa ja elämän sisältöä tälle nuorelle aktiiviselle perheelle.

Talossa käydessään voi aistia elinvoimaa ja yrittämistä nuoruuden innolla.

Tapahtuu Karttulassa

Koronapandemian vuoksi tilaisuuksia ja tapahtumia voidaan joutua siirtämään tai perumaan. Seuraa tiedotusta ja mainostusta!

Joulukuu:

Kyliä yhteinen joulukalenteri: tarkemmat tiedot infotaululta, facebookista ja Karttulan kotisivuilta, www.karttula.com.

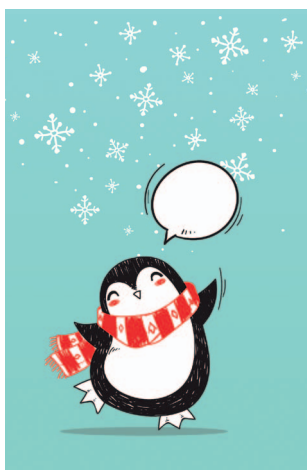
Tonttupolku 1.-31.12.

Keihäsjoen merkitylle reitille avataan 1.12. tonttupolku, joka on auki aina joulukuun loppuun saakka. Polku Keihäsjoen reitille lähtee Syväniemen kirkon parkkipaikalta.

Pakkaspäivät -tapahtumaviikko Karttulassa 25.-31.1.2021

Pakkaspäivät -tapahtumaviikolla on tarjolla monipuolisesti kulttuurin ja liikunnan sisältöjä! Sydäntalven aikaan lapset ja aikuiset pääsevät kokemaan iloa, elämyksiä ja talvista tekemistä niin sisällä kuin ulkonakin eri puolilla kaupunkia ja kylä. Tapahtumaviikko Karttulassa huipentuu koko perheen Pakkasjuhlaan Syväniemellä lauantaina 30.1.2021 klo 10-12 (aika voi vielä muuttua).

Lasten ja nuorten Pakkaspäivät-tapahtumaa on järjestetty Kuopiossa jo 1990-luvulta lähtien. Tapahtuman tuottaa Kuopion kaupungin hyvinvointipalvelut ja toimijoina tapahtumassa ovat olleet mm. kaupungin museot, kirjastot, liikuntapalvelut, oppilaitokset sekä iso joukko yhdistyksiä ja seuroja.

Ev.lut seurakunta Karttulan alue

Tule viettämään hetki joululaulujen ja joulun sanoman äärellä. Jouluauto laulattaa seurakunnan alueella.

LAULUTILAISUUS ON KARTTULAN TORILLA 18.12 KLO 11.30-12.

Tilaisuudessa huomioidaan turvavälit ja yleiset terveyssuositukset. Tule laulamaan kanssamme joulumieli. Joulun lasta odottaen!

SU 20.12 KLO 12 PERHEKIRKKO, Syväniemen kirkko, 'Joulurauha metsänväelle' kirkon jälkeen, ulkona.

SU 20.12 KLO 18 KAUNEIMMAT JOULULAULUT seurakuntakodin pihalla.

TO 24.12 KLO 14 JA KLO 15 JOULUAATON HARTAUUS, Karttulan kirkko.

PE 25.12 KLO 8 JOULUKIRKKO, Syväniemen kirkko.

LA 26.12 KLO 10 TAPANINPÄIVÄN MESSU, Karttulan kirkko.

SU 27.12 KLO 17 GLÖGIKIRKKO, Karttulan seurakuntakoti.

TO 31.12 KLO 20.30 UUDEN VUODEN AATON ILTAKIRKKO, Syväniemen kirkko.

Karttulan Vapaaseurakunta

JOULUMYYJÄISET KE 9.12 KLO 10 -16.

EVÄÄT ELÄMÄÄN JOULUJUHLA JA JOULURUOKAILU 15.12 KLO 11. Mikäli koronatilanteesta johtuvia henkilöitä rajoituksia ruokailu myös klo 12. Seuraavan kerran tiistaina 12.1.2021.

JOULUAATONA JOULUPUURO, KAHVIT JA HARTAUSET KLO 11.

JOULUKIRKKO 25.12 KLO 10.

EKUMEENISEN RUKOUSVIIKON ILTATILAISUUS TORSTAINA 21.1.2021 KLO 18 Karttulan Vapaakirkolla.

Karttulan kotiseutulaulu sanat ja sävel: Tuomo Hytönen Esiintyjät: Karttulan kvartetti Tuomo Tuovinen, Jari Partanen, Esko Kumpusalo ja Juha Hötti.

KOTISEUTULAULU Youtubessa

Karttulan kotiseutulaulu taltioitiin Riuttalan Talonpoikaismuseolla 10.6.2020 yhteistyössä Kuopion kaupungin, Karttulan kvartetin, Riuttalan talonpoikaismuseon ja Karttulan pitäjäraadin kanssa.

Karttulan kotiseutulaulun on sanoittanut Tuomo Hytönen ja video on julkaisu Kuopion kaupungin kanavilla sekä youtubessa.

Näin syyspimeällä on mukava palata takaisin kesämuistoihin ja Riuttalan maisemiin tämän videon myötä:

<https://www.youtube.com/watch?v=Tc873gDoD18>

KARTTULA -tuotteilla hyvinvointia lapsille

Pitäjäraati päätti keväällä, että se myöntää uudella Karttula-logolla varustettujen tuotteiden myynnin Kissanpuolen koulun vanhempainyhdistykselle, KISIS ry:lle. Myyntituotot ohjautuvat suoraan vanhempainyhdistykselle, joka käyttää tuotot Kissanpuolen koulun oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Vanhempainyhdistys myi kesän aikana Karttula-logolla varustettuja t-paitoja ja kangaskasseja Karttulan torikahviossa. Vanhempainyhdistys haluaakin kiittää yrittäjä Kati Mietistä tekemästään myyntityöstä. Kesän jäljiltä t-paitoja on vielä myymättä muutamia kappaleita ja nyt ehtisikin vielä hankkia t-paitoja itselle tai vaikkapa läheisille joululahjaksi. Myös kangaskassit olisivat oiva joululahja kaikille karttulaisille, entisille karttulalaisille tai muuten vaan karttulahenkisille ihmisille.

T-paitoja ja kangaskasseja voi tilata sähköpostilla karttula.kisis@gmail.com tai soittamalla/tekstiviestillä iltaisin 17-20 välillä numeroon 040-5537998. T-paidan hinta 20€, väri vaihtoehdot sininen, musta, valkea ja harmaa. Kangaskassin hinta 14€, väri vaihtoehdot sininen ja musta. Ilmoita tilauksessa t-paidan väri, koko ja määrä/kassien väri ja määrä sekä tilaajan nimi ja puhelinnumero. Tuotteiden tilauksen yhteydessä sovitaan toimitustavasta ja annetaan maksuohjeet. Jos haluat tuotteet toimitettavaksi ennen joulua, teethän tilauksen viimeistään su 13.12.2020.